

Cez leto pribúda nezamestnaných učiteľov

Ilustračné foto.

(autor: Pravda)

25. júla 2007 8:00

Behaním po úradoch práce trávi leto časť učiteľov. Mnohé školy totiž zamestnávajú pedagógov len na desať mesiacov, aby cez prázdniny ušetrili na mzdách. Uzatváranie zmlúv na určitú dobu od septembra zmení nový Zákonník práce. Bez práce je v letných mesiacoch učiteľka s dlhoročnou praxou, ktorá prežila túto skúsenosť aj vlani.

Diskutujte: Pomôže učiteľom nový zákonník práce?

"Úradníčka na úrade práce sa vyjadrila, že sme sezónni pracovníci a je nás veľa," povedala učiteľka, ktorá nechcela zverejniť meno z obavy, že by s ňou riaditeľ školy v septembri už neuzavrel zmluvu.

Bez práce je v letných mesiacoch učiteľka s dlhoročnou praxou, ktorá prežila túto skúsenosť aj vlani. "Úradníčka na úrade práce sa vyjadrila, že sme sezónni pracovníci a je nás veľa," povedala učiteľka, ktorá nechcela zverejniť meno z obavy, že by s ňou riaditeľ školy v septembri už neuzavrel zmluvu.

V mnohých obciach podľa zástupcu riaditeľa Základnej školy v Tulčíku Martina Klempaya už v júni nemá kto učiť. Školy totiž uzavrujú s učiteľmi zmluvy na desať mesiacov, tí si v júni čerpajú dovolenku a v júli sú z nich nezamestnaní. "Poznám v okolí viacero takých škôl. U nás to tak nerobíme, je to neférové voči zamestnancom, aby boli v lete na podpore alebo si zháňali brigády, keď chcú užiť rodinu," konštatoval Klempay.

Ústredie práce v júli minulého roka zaznamenalo nárast nezamestnaných medzi pedagogickými pracovníkmi. Kým v júni ich bolo 852, o mesiac neskôr už 1 466. Porovnateľné údaje z tohto roka ešte nie sú. Podľa šéfa školských odborov Jána Gašperana to napovedá, že prípadov prepustených učiteľov je veľa, hoci čísla skresľuje aj to, že na konci roka sa mnohé školy z dôvodu poklesu žiakov rušia.

Zamestnávanie na určitú dobu má od septembra obmedziť nový Zákonník práce. Riaditelia budú môcť zmluvu na ohraničené obdobie uzavrieť s učiteľom raz a potom ju ešte jedenkrát zopakovať.

Podľa šéfa sociálneho výboru parlamentu Jozefa Haleckého (HZDS) by prísnejšie opatrenie malo zlepšiť vyhliadky učiteľov na trvalý pracovný pomer. Nevylúčil však ani to, že školy budú namiesto trvalého zamestnávania častejšie striedať pedagógov. "Až prax ukáže, či si Zákonník práce vyžiada bližšiu špecifikáciu," dodal Halecký.

Od nových pravidiel si veľa nesľubuje Klempay. "Tí, ktorí to robili, si cestu zase nájdú. Nič im nezabráni, aby ďalej zneužívali zamestnancov," myslí si.

Exminister školstva, opozičný poslanec Martin Fronc, však, naopak, uznáva, že nový zákonník by mohol učiteľom pomôcť. "Mnohé základné a stredné školy doteraz platný inštitút zamestnávania na dohodu zneužívali," uviedol.

Podľa Gašperana by ešte väčšiu istotu učiteľom prinieslo, keby vláda pre nich zaviedla kariérový rast. "Po dvoch rokoch by potom získali definitívu," zdôraznil. Znamenalo by to, že by nebolo také ľahké učiteľa prepustiť.

Novým Zákonníkom práce sa budú od septembra riadiť materské, základné aj stredné školy. Pre vysoké školstvo platí pri zamestnávaní vysokoškolský zákon. "Podľa neho je možné s vysokoškolskými učiteľmi uzavrieť zmluvu na základe jedného výberového konania na obdobie najdlhšie na päť rokov," spresnila prorektorka Mária Duračinská.

Zo školy odišla, radšej sa plaví po Dunaji

Neistota v škole ju prestala baviť, a tak sa teraz plaví po rieke. Učiteľka Katarína Dugasová si po troch rokoch v školstve znechutená začala hľadať inú prácu. A našla si ju na Dunaji.

Dugasovú od učiteľskej profesie neodradil nízky plat, ale to, že sa dva razy ocitla pred dverami úradu práce. "Ako absolventka som sa zamestнала na gymnáziu v Prešove, kde mi dali zmluvu na určitú dobu do konca júna. Vedenie školy mi prisľúbilo, že sa po prázdninách môžem vrátiť späť," hovorí.

Učiteľka to vydržala na gymnáziu dva roky. Cez prázdniny bola nútená prihlásiť sa na úrad práce ako nezamestnaná. "Nedostala som však ani podporu, nepracovala som dostatočne dlhú dobu. Predtým, ako som začala učiť, som totiž bola istý čas v zahraničí," spomína učiteľka, ktorá musela vyžiť zo sociálnych dávok.

Keď ju potom zamestnali na strednej priemyselnej škole, myslela si, že svitlo na lepšie časy. Síce jej riaditeľ rovnako ponúkol zmluvu len na desať mesiacov, ale sľúbil, že keď sa osvedčí, zamestná ju natrvalo. "Sľubovali všeličo. Dali mi dokonca aj triednictvo," hovorí. Situácia sa však pred letom zopakovala a učiteľka mala byť opäť na dva mesiace bez zárobku.

"Vzdala som sa. Bolo to deprimujúce. Rok niečo budujete, a potom sa to zrúti," opisuje mladá učiteľka. Za zárobkom sa rozhodla cestovať, zamestnanie si našla na lodi na Dunaji. Má slušný zárobok a väčšinu času trávi v zahraničí, v týchto dňoch je v Berlíne.

Zuzana Petková, Pravda